

Εὖγε τοῦ Γέλωνος, διότι τριάκοντα μυριάδας Καρχηδονίων νικήσας μίαν μόνην ἐπέβαλε συνθήκην, ἥτις ὁμοῦ περιήρχετο εἰς ὠφέλειαν αὐτῶν τούτων, εἰς τιμὴν δὲ δολιχλήρου τῆς ἀνθρωπότητος, τὸ νὰ παύσῃ μὴν δὲ δολιχλήρου τῆς ἀνθρωπότητος, τὸ νὰ παύσῃ δὴλ. τοῦ λοιποῦ τὰς ἀνθρωπίνους θυσίας. Εὖγε ὁμοῦ τοῦ Ἀμάσιδος καὶ τοῦ Διρ'λου διότι ὁ μὲν πρῶτος εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὁ δὲ δεύτερος εἰς τὴν Κύπρον κατήργησε τὴν τοιαύτην ἀνοσιουργίαν.

Ἄλλ' ἡ στυγερά αὕτη συνήθεια δὲν ἐξέλιπεν ἔντελως. Εἰσέτι οἱ πλουσιώτατοι τῶν Γουίναίων θυσιάζουσιν ἀνθρώπους εἰς τοὺς ἀποθανόντας γονεῖς των, ἀφ' οὗ τοὺς βασιανίσωσι μὲ στέφανον ἀκάνθινον ἐπὶ κεφαλῇ. Εἰσέτι εἰς τὴν νῆτον Βαλὴ ἐπικρατεῖ ἡ μαιφρονία. Εἰς δὲ τὴν Ἰνδίαν, ἀφ' οὗ πολυειδῶς ἰταλιπωρήθησαν ἱσως δι' ὅλου τοῦ συζυγικοῦ θείου των, αἱ γυναῖκες καταδιώκονται ἀπὸ πατροπαράδοτον νόμον νὰ ῥίπτωνται ἐκουσίως εἰς τὴν πυρὰν τοῦ ἀνδρός! Ὅσονδ' ἔπος! ἀνπροώδευεν ὁ χριστιανισμὸς εἰς τὴν χώραν ταύτην ἀρχομένην ὑπὸ τῶν Ἀγγλων, κατ' ἔτος καίονται μέχρι τῆς σήμερον τεινυτοτρόπως 700 ὡς 800 γυναῖκες εἰς μόνον τὸ βασιλεῖον τοῦ Βεγγάλ, μὴ δυναμένης τῆς ἐξουσίας νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τῶν οἰκίων τὰ ἀπόκρυφα. (1) Ἀλλὰ πυρπολοῦνται ὁμοίως καὶ ἄνδρες πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰνδῶν, ὡς ὁ Ἑμπεδοκλῆς, ἡ μάχλον ὁ παλαιὸς συμπατριώτης των, ὁ Κάλανος.

Ἄλλ' εἰς τί δὲν ἐξοκέλλει ὁ παράφορος ἄνθρωπος! Τί δὲν ἐπιχειρεῖ ὁ θεοβλαβής! Διότι ἰδομεν μέχρις ἐσχάτων κακουργοῦντας τοσαῦτα τοὺς ἀποτροπαίους ἐκείνους τῆς Ἰσπανίας ἱερεῖς ὡς ὑπηρέτας τοῦ Κρόνου μᾶλλον, ἢ τοῦ ἀνεξίκακου θεμελιωτοῦ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἐν ὀνόματι τῆς ὁποίας ἐλύσων! Ἐπὶ 14 μόνον ἔτη ἡ μυσταρὰ αὕτη ἐταιρία ἐδίκασεν ἐπέκεινα τῶν 80 χιλιάδων ἀνθρώπων, διὰ κακοδοξίας, ἡ παραπτώματα συνήθη! ἔκρυψε δὲ πανηγυρικῶς 5 ὡς 6 χιλιάδας, καὶ μυριάδας ἄλλων κατὰ πολλοὺς ἄλλους τρόπους ἐκόλασε. Ποτέ οἱ ἀνθρωποθῆται δὲν ἔφθασαν εἰς τοιαύτην βαρβαρότητα, ἥτις διήρκεσεν ἀπὸ τοῦ 1418 μέχρι τοῦ Ναπολέοντος, ὅστις κατέστρεψε καὶ τὸ ἱερὸν τοῦτο λεγόμενον Ἐταστήριον (2)

Ἄλλ' ὅταν ἐγείνη δυσανάβατος καὶ τραχεῖα ἡ ὁδὸς τῆς ἀρετῆς, τότεν ὀλισθηρῶς ὁ ἄνθρωπος καταφέρεται, ὡς τέθριππος ἄμαξα, εἰς πᾶν εἶδος κακίας, ἕως οὗ καταντήσῃ εἰς τὸ βράχθρον. Ὡς ὁ λύκος τὸ πρόβατον ἐνεδρεύει ὁ βάρβαρος τὸν ἑχθρόν του. ἄλλοτε δὲ ἐφορμᾷ κατ' αὐτοῦ ἀναφανδὸν καὶ ἐκ τοῦ συστάδην! δυστυχία δὲ ἂν τὸν αἰχμαλωτίσῃ! διότι τότε τὸν θανατίζει ποικιλοτρόπως, τὸν κατακαίει, τὸν κρεουργεῖ, ἢ ἀποτέμνει διάφορα καίρια τοῦ σώματος αὐτοῦ μέρη, τὰ ὁποῖα φέρι· ἐπειτα ἐν θριάμβῳ εἰς τὴν οἰκίαν

τοῦ (Ἀδυστηνοί) ἡ ἐκδέρει ζῶντος τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐπιστρέφει ὁμοίως κρατῶν ὡς τρόπαιον ὑψομένην τὴν κόμην (Ἰροέζοι). Δὲν δυνάμεθα ἱσθῆναι νὰ πιστεύωμεν ὅτι οἱ ἄγριοι τῶν ἀρχαίων κοινωνιῶν ἐβόρσαν νὰ κατεστρώσωσι καὶ αὐτὰς τὰς ἀνθρωπίνους σάρκας! Ἀλλὰ τοιοῦτοι ἀνθρωποφάγοι εὐρίσκονται καὶ σήμερον εἰς τὰς νήτους Κελέβας, τὰς Καρολίνας, τὴν Καλυδωνίαν, τὴν Αὐστραλίαν, τὴν Πολυνησίαν κτλ. (1)

Τοιαύτη δὲ ὑπάρχει τῆς θρηωδίας ἡ λύσσα, ὥστε ὁ βάρβαρος τρέρεται, οὕτως εἰπεῖν, μὲ τὸν λύθρον καὶ τὸ αἷμα, ἐντροφᾷ εἰς τοὺς φόνους, βλέπει περιχαρῶς τοὺς τραυματίους τῶν σφαττομένων καὶ ἀκούει ὡς ἄσματα τοὺς θρόνους των! Ὁ ἡγεμὼν τῶν κατοίκων τοῦ Λαγῶς (Ἀφρ.) πέμπει ἐκ δι' αἰμαμάτων εἰς τὰς ὁδοὺς ὀπλίτην τινὰ, μετασχηματισμένον εἰς δαίμονα, ὅστις φωνεῖει ἀνηλεῶς τοὺς προστυχόντας!

Διὰ νὰ μὴ ὑπολειφθῇ δὲ οὐδεμία ἰδέα ὠμότητος, ἐπὶ προσχηματί φιλάνθρωπίας εἰς τὸ Darien (Pérou) τὰ δεφανά, ἡ ἀδύνατα ἐθυσιάζοντο ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς ἀποθανούσης μητρός των. (2) Εἰς δὲ τὴν Ἀφρικὴν αἱ Μαδεκάσσαι ἀποκτείνουσιν εἰσέτι τὰ ἀνάπηρα τέκνα των, καθὼς ἄλλοτε τὰ κατεδίκασεν ὁ Ἡρώδης τῆς Σπάρτης· ἀνάληγτοι δὲ μητέρες παρὰ τὰς ὀχλὰς τοῦ Ὁρενόκου ἐφόνευσαν τὰς θυγάτεράς των. Ἐννοεῖται προτέτι ὅτι πολὺ εὐκολώτερον ἐξέκλινον εἰς ἄλλα συνηθέτι ὅτι πολὺ εὐκολώτερον ἐξέκλινον εἰς ἄλλα συνηθέτερα βρεφροκτονίας εἶδη, εἴτε ἀπὸ ἀκολασίας οἰστρον, εἴτε διὰ τὰ ὑπάρχοντα ἤδη πολλὰ τέκνα, ὡς συμβαίνει εἰς τὴν Ὀκεανίαν.

Καθὼς δὲ τὸ πάλαι οἱ Δερβίικαι ἐθυσν τοὺς ὑπὲρ τὰ ἐβ' ὀμῆκοντα βιώσαντας ἔτη, ἀπῆγγον δὲ τὰς γυναῖκας (3), εἰς δὲ τὴν Σαρδῶ αὐτοὶ οἱ υἱοὶ ἐκίνοντο πατραλοῖαι (4) καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους πολλοὶ ἄγριοι λαοὶ ἐφόνευσαν τοὺς γέροντας! Ἀλλ' ἐπειδὴ λέγεται καὶ πῦρ πυρὸς μαλερώτερον, γίνεται καὶ ὠμότης ὠμότερα ὠμότητος· ὅθεν εἰς τὴν Ἰέρην οἱ Βρεττανοὶ κατήρθιον τοὺς ἀποθανόντας γονεῖς των (5), οἱ δὲ Βαττάς τῆς Σουμάτρας καὶ ζῶντας (6). Τούλαχιστον εἰς τὴν Κέα οἱ δυστυχεῖς γέροντες ἀπέθνησκον ὡς ὁ Σωκράτης (7). Εἰς δὲ τὴν Μασσαλίαν οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ βαστάσωσι τῆς ζωῆς τὸ βάρος ἐζήτουν παρὰ τῶν Τιμούχων (τῆς Γερουσίας) τὸ κώνειον. Μόνον σχεδὸν εἰς τὴν Περουβιανὴν καὶ τὴν Βραζιλίαν εὐρέθησαν τιμώμενοι οἱ γέροντες (καθὼς εἰς τὴν Σπάρτην). Διότι οἱ μὲν Περουβιανοὶ ἐτρέφοντο μὲν δημοσίᾳ δαπάνῃ, ἀναγκαζόμενοι νὰ φυλάττωσι τοὺς ἀγροὺς ἀπὸ τὰ πτηνὰ ἀπὸ τοῦ κοινοῦ δὲ ἐκαλλιεργοῦντο καὶ οἱ ἴδιοι αὐτῶν ἄγροί, καθὼς οἱ τῶν ὀφθαλμῶν, τῶν χερῶν καὶ τοῦ στρατεύματος· οἱ δὲ Βραζιλιανοὶ ἦσαν οἱ σύμβουλοι καὶ ὀδηγοὶ τῶν λοιπῶν Ὅστω καὶ δύο ἄκρα τῆς ζωῆς, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος,

(1) The Indians (I means the sect of their wise mens) lay themselves quietly upon a stuck of wood, and so sacrifice themselves by fire. Nay the wives strive to be burned with the corpse of their husbands.

The Athenaeum 1851.

(2) Raynal Hist. des Indes.—Joseph Lavallée. Hist. des inquisitions.

(1) Balby. Geogr. ἴδε καὶ τὰ Πικίλια.

(2) Raynal.

(3—4) Αἰλ. ποιη. Ἰς.

(5) Στραβ. Γεωγρ.

(6) Depping.

(7) Ἡρακλ. ὁ Ποιτ.